

SSK PROTOKOLÜNÜN 5 YILLIK SERÜVENİ

Sosyal Sigortalar Kurumu, sosyal güvenlik kurumları arasında en büyük paya sahip olan kurumdur; ülke nüfusunun yaklaşık yarısına sağlık hizmeti sunmaktadır. Bu nüfus oranı ile orantılı sağlık insan gücü istihdam edilmediği için, **çoğu kez hastanın yüzünü bile görmeden yapılan muayeneler ve verilen reçeteler sağlık hizmetinin kalitesini düşürmektedir.**

1998 yılı verilerine göre; ülke genelinde bir eczacıya 2.932 kişi, 32.912 SSK'lıya da bir eczacı düşmektedir. **SSK içinde eczacı başına düşen hasta sayısı diğer sağlık çalışanlarına göre en fazladır.**

1998 yılında SSK'da çalışan toplam eczacı sayısı 995'dir. Yine aynı yıl ayakta ve yatan hastalar için toplam çıkan reçete sayısı 38.550.438'dir. Bu koşullarda, 995 eczacının her birine ortalama 38.745 reçete düşmüştür. Yıllık çalışma günleri hesaplandığında SSK'da çalışan her bir eczacının günde 177 reçete karşıladığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bir başka deyişle, SSK eczacıları hiç ara vermeksizin günde sekiz saat çalışırlarsa her üç dakikada bir reçete karşılama yükümlülüğü ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu kadar reçete yüküyle SSK'da çalışan bir eczacının hizmetini doğru bir şekilde yerine getirmesinin koşulu yoktur.

Tüm bu ve benzeri verilerden yola çıkarak Türk Eczacıları Birliği 32.Dönem Merkez Heyeti, SSK'

SSK'nın dünyada eşi, benzeri olmayan ve 30 küsur yıldır uygulana gelen birçok yerde eczacısız eczacılık hizmeti sunması tarihe karışıyor. Bu, eczacılık tarihinde bir milattır.

nın İyi Eczacılık Uygulamalarına uygun olarak ilaç hizmetini sağlaması konusunda bir proje hazırlanmıştır. Proje, SSK'nın eczacılık hizmetinin tamamını reçete başına ödeyeceği belirli bir miktar ücret karşılığında sözleşmeli olduğu serbest eczanelerden temin etmesine dayalı olarak tasarlanmıştır. **Bu proje ile; SSK'lıların doğru hizmeti, hızlı ve kurallarına uygun bir biçimde alması, dolayısıyla hasta memnuniyeti ve hizmet kalitesinin artması amaçlanmıştır.**

SSK'nın İyi Eczacılık Uygulamalarına uygun olarak ilaç hizmetini sağlaması projesi, 33. Dönem Merkez Heyeti çalışmaları çerçevesinde geliştirilmiş ve SSK'nın ilaç hizmetini serbest eczanelerden karşılamasına yönelik bir sistem üzerinde çalışılarak, konuyla ilgili protokol taslakları hazırlanmış ve dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Yaşar Okuyan'a sunulmuştur. Bu çalışma, Bakan tarafından olumlu karşılanmış ve daha sonra SSK Başkanı İsmail Şeref Sümer ve diğer SSK yetkilileri ile de protokol taslağı üzerinden görüşmeler yapılmaya başlanmıştır.

25 Haziran 2002 tarihinde SSK Başkanı İsmail Şeref Sümer ile TEB Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç ve Genel Sekreter Ecz.Sabih Tekin Çağlar bir görüşme yapmışlardır. Aynı heyet, 1 Temmuz 2002 tarihinde TEB Merkez Heyeti Denetleme Kurulu Başkanı Ecz.Şerif Boyacı'nın da katılımı ile bir kez daha toplanarak görüşmelere devam etmiştir.

2 Temmuz 2002'de ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın da katılımıyla önceki görüşmede ortaya çıkan sorunları gidermek üzere biraraya gelmişlerdir. Türk Eczacıları Birliği uygulamanın bir pilot bölgede başlamasını ve SSK eczanesi olmayan ilçeleri kapsamamasını önermiş, ancak uygulamanın tüm Türkiye'de aynı anda başlamasında ısrar eden SSK yetkilileri ile uzlaşmaya varılmayarak, protokol görüşmeleri sona erdirilmiştir.

33.Dönem Merkez Heyeti, Kasım 2002'de yapılan genel seçimler sonrasında göreve gelen 58. Hükümet'in Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'na da bu protokol taslağının iletilmesine ve görüşmelerin yeniden başlanmasının istenmesine karar vermiştir.

Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında sosyal sigortalar kurumunun sağlık yardımından yararlanmakta olan hastaların Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık tesislerinde muayene, tetkik, tahlil ve tedavilerinin sağlanması amacıyla bir protokol imzalanmıştır. SSK'lılara hizmet kolaylığı sağlamayı amaçlayan bu protokol, beraberinde hastanelere eczane açılması sorununu da gündeme getirmiştir.

SSK'nın ilaçlarını serbest eczanelerden karşılaması projesi hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile iki kez görüşme yapılmış ve ilk başta proje olumlu karşılanmış ancak daha sonra bu projenin hayata geçmesinin mümkün olmadığı söylenerek farklı bir öneri getirmişlerdir.

Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan ve 1 Temmuz 2003'te yürürlüğe girecek olan protokol de neden gösterilerek, yatan hasta reçetelerinin hastane eczanesinden, ayaktan tedavi reçetelerinin serbest eczanelerden karşılanmasını getiren bu öneri, 18 Haziran 2003'te İstanbul'da gerçekleştirilen 33. Dönem Sekizinci Başkanlar Danışma Kurulu'nda gündem edilmiştir.

SSK Protokolü'nün tarihçesinde Sekizinci Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nın büyük önemi vardır. Toplantıda, Eczacı Odası Başkan ve yöneticilerine, sektör içinde ve Bakanlık düzeyine yapılan görüşmeler enine boyuna anlatılarak, Merkez Heyeti'nin çalışmalarına yön vermeleri istenmiştir.

Toplantıda, 20-23 Aralık 2001 tarihlerinde yapılan TEB 33. Olağan Büyük Kongresi'nde alınan "yeni seçilecek Merkez Heyeti'ne, sözleşmelerde %5'i geçmemek kaydıyla iskonto yapılması konusunda yetki verilmesi" kararı da hatırlatılarak, dünyanın hiçbir yerinde başka bir örneği olmayan SSK uygulamasının ayaktan tedavide ilacın serbest eczanelerden karşılanması yönünde değiştirilmesi ve ülke insanına esas görevimiz olan sağlık hizmetini sunma adına katkı üretmeye çaba gösterilmesi konusunda görüş birliği sağlanmıştır.

25-27 Temmuz 2003 tarihlerinde Abant'ta yapılan Üçüncü Bölgelerarası Toplantı'nın açılış konuşmasını yapan Genel Başkan Mehmet Domaç tarafından SSK Protokolü görüşmelerinde gelinen son nokta hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

SSK Protokolü görüşmelerinde, Bakanlıkça istenen indirim oranının yüksek olması nedeniyle ilerleme kaydedilememiş ve ilaç sektörü temsilcileri tarafından, SSK'ya konunun İlaç Fiyat Kararnamesi çalışması bittikten sonra değerlendirilmesi gerektiği bildirilmiş ve görüşmelere ara verilmiştir.

11-14 Aralık 2003 tarihlerinde yapılan 34. Olağan Büyük Kongre'de, görevde bulunan Merkez Heyeti ve Denetleme Kurulu üyelerinin tamamının imzalarıyla, "Yeni seçilecek Merkez Heyetine SSK protokolünün ivedilikle sonuçlandırılması amacıyla her türlü gayretin gösterilmesi, sözleşme imzalanması, etkin uğraş verilmesi için görev verilmesi" konusunda önerge verilmiş; bu önerge oybirliği ile kabul edilmiştir.

TEB 34. Dönem Merkez Heyeti, Olağan Büyük Kongre kararı gereğince SSK sağlık yardımlarından yararlananların ayaktan tedavide kullandıkları ilaçların serbest eczanelerden temini ile ilgili olarak yapılan görüşmelere devam etmiştir.

İlaç Fiyat Kararnamesi 14.02.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış ve SSK Başkanlığı'nın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu'nun, Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın SSK'lıların ayakta te-

da vide kullandıkları ilaçların serbest eczanelerden karşılanacağına ilişkin yaptığı açıklamaların kamuoyunda geniş yankı bulması nedeniyle, Birliğimize bu konuda yoğun başvuru yapılmaya başlanmıştır. SSK Başkanlığı'na 18.02.2004'de başvuruda bulunularak, Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar yayımlanmış olduğundan, konunun çözüme kavuşturulması ve protokol görüşmelerinin başlatılması talep edilmiştir.

SSK Protokolü görüşmelerine 25 Şubat 2004 tarihinde yeniden başlanmıştır. 5 Mart 2004 tarihinde İstanbul'da bir toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantıya, Türk Eczacıları Birliği'ni temsilen TEB Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, İkinci Başkanı Ecz.Erdoğan Çolak ve Merkez Heyeti Üyesi Ecz. Çetin Germenli katılmışlardır. Tüm sektör temsilcilerinin katıldığı bu toplantıda, bir ön çalışma komisyonu kurulmasına karar verilmiştir.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Ecza Depocuları Derneği, Türk Eczacıları Birliği ve SSK temsilcilerinden oluşan komisyon, 11 Mart ve 15 Mart 2004 tarihlerinde TEB Merkez Binasında toplanarak bir protokol taslağı oluşturmaya çalışmıştır.

3 Haziran 2004, 8 Haziran 2004, 14 Haziran 2004 tarihlerinde sektör temsilcileri bir araya gelerek, ayaktan tedavilerde kullanılacak ilaçlar ile yatarak tedavide kullanılacak ancak hastane eczanesinde bulunmadığı için serbest eczanelere sevk edilen ilaçların SSK'nın sözleşme yaptığı serbest eczanelerden temin edilmesine ilişkin esasları değerlendirmiştir. 22 Haziran 2004'te TEB Genel Başkanı ve Genel Sekreteri tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ziyaret edilmiş ve protokole ilişkin görüşlerimiz aktarılmıştır.

SSK sigortalı ve hak sahiplerinin serbest eczanelerden ilaç alımının temini için Birliğimiz yetkililerinin de içinde bulunduğu sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler hakkında 25-27 Haziran 2004

tarihlerinde Çanakkale'de gerçekleştirilen Birinci Bölgelerarası Toplantı'da ayrıntılı bilgi sunulmuştur. Protokol'ün, yatan hastaya ait reçeteler, kullanımı rapora tabi ilaçlar, katılım payından muaf reçeteler ve işyeri hekimlerinde düzenlenen reçetelerin dışındaki reçetelerin tamamını kapsadığı anlatılmıştır. Bu Protokol'de Tip SSK Sözleşmesinden farklı olarak; ödeme gününün 45 olacağı, kurum ödemelerinin banka yoluyla çıkarılacağı, kurum eğer ödeme gününe sadık kalmaz ise paranın faizinin %25'inin SSK, geri kalanının da sektör arasında paylaşılacağı bilgisi verilmiştir.

Birinci Bölgelerarası Toplantı'dan sonra, SSK ile yapılacak anlaşmanın sonlandırılması amacı ile 28 Haziran 2004, 1 Temmuz 2004 ve 7 Temmuz 2004 tarihlerinde sektörün ilgili tarafları bir araya gelerek konuyu değerlendirmiştir.

8 Temmuz 2004 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda tüm ilaç sektörünün bir araya geldiği bir toplantı düzenlenmiş ve toplantıda uzun süren tartışmalar sonucunda SSK protokolü görüşmeleri askıya alınmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda 15 Temmuz 2004 tarihinde Sayın Bakanın da hazır bulunduğu bir toplantı daha yapılmıştır. Yine aynı gün TEB Merkez Binası'nda yapılan Üçüncü Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nda Genel Başkan tarafından Birinci Bölgelerarası Toplantı'dan sonra SSK protokolü ile ilgili olarak yapılan görüşmeler hakkında toplantıya katılan eczacı odası başkan ve yöneticilerine bilgi verilmiştir.

Gelinen aşamada, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının ilaç alımlarının ortak esaslar ve indirim koşulları ile gerçekleştirilmesi üzerinde durulmaya başlanmıştır.

Tüm kamu kurumlarının
aynı ilacı aynı fiyattan alması,
zaman zaman ortaya çıkan sorunların ve
soruların tamamen ortadan kalkmasını
sağlayacaktır.

---

31 Ağustos 2004'te yapılan Dördüncü Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nda "sosyal güvenlik kuruluşlarının ilaç alım koşullarının değerlendirilmesi" toplantı gündem maddesi olarak belirlenmiştir. 36 eczacı odası başkan ve yöneticisinin katıldığı toplantıda, Genel Başkan Mehmet Domaç tarafından konuyla ilgili gelişmeler aktarılmış, daha sonra oda başkanlarının soru ve önerileri alınmıştır.

Sosyal güvenlik kurumlarının ilaç alım koşullarının tek tip hale getirilmesi amacıyla hazırlanan yeni Bütçe Uygulama Talimatı taslağının paylaşılması amacıyla 09.09.2004 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda, katılımcılardan kendilerine aktarılan bilgiler doğrultusunda konuyu değerlendirmeleri, üzerinde çalışılan uygulamanın hayata geçirilebilmesi için ilaç sektöründe mal ve/veya hizmet üreten diğer kuruluşlar ile ortak bir karara vararak bu kararların toplantının devamı niteliğinde olan ikinci bir toplantıda bildirilmesi talep edilmiştir. Konuyu değerlendirmek üzere sektörün ilgili tarafları 14 Eylül 2004 tarihinde İstanbul'da bir araya gelmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu başkanlığında sürecin karara bağlanması amacıyla 16.09.2004 tarihinde ikinci toplantı gerçekleştirilmiştir. **Yeni Bütçe Uygulama Talimatında pozitif listenin ortaya çıkması ile birlikte, sanayiciler bu listede yer alma durumlarına göre iskonto yapmak istediklerini bildirmişler ve görüşmeler kesilmiştir.**

26-28 Kasım 2004 tarihlerinde Gaziantep'te yapılan İkinci Bölgelerarası Toplantı'da SKS Protokolü görüşmelerinde varılan son nokta eczacı odası başkan ve yöneticileri ile paylaşılmıştır. Genel Baş-

kan açılış konuşmasında; kurumlarla ayrı ayrı sözleşme yapılacağını, ancak tüm kurumlarda iskonto oranları ile ödeme sürelerinin birbirine yaklaştırılacağını, eczacıdan istenen iskonto oranının çok yüksek olduğunu, üç aydır pozitif liste tartışmasının devam ettiğini, tüm bu nedenlerle bir anlaşma sağlanmadığını aktarmıştır.

Beşinci Başkanlar Danışma Kurulu 10 Aralık 2004'te Ankara'da toplanmış ve kamu kurumlarının serbest eczanelerden ilaç koşulları burada açıklanmıştır. Jenerik ilaçların tümüne % 11 iskonto yapılacağı, jeneriği olmayan ilaçlara ise 6 yaşına kadar olanlara % 4 iskonto yapılacağı, eczacılar tarafından ise %3.5 iskonto yapılacağı, 40 günlük geçiş süreci talebimizin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nca olumlu karşılandığı, bu şekilde pazarda ortalama % 11 daralma, % 33 civarında da bir genişleme söz konusu olacağı konularında bilgi verilmiştir.

14 Aralık 2004 günü Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ve TEB Genel Başkanı Mehmet Domaç tarafından Kamu Kurumlarının Serbest Eczanelerden İlaç Alım Koşullarını Belirleyen Protokol imzalanmıştır.

Bu protokol, halk sağlığı açısından atılmış önemli bir adımdır. Vatandaşlarımızın yarısının, hızlı ve nitelikli eczacılık hizmetine erişimi kolaylaşacaktır.

Tüm kamu kurumlarının aynı ilacı aynı fiyattan alması, zaman zaman ortaya çıkan sorunların ve sorunların tamamen ortadan kalkmasını da sağlayacaktır.

SSK'nın serbest eczanelere açılmasının, eczacılara ve eczacı örgütüne büyük güç sağladığı da unutulmamalıdır.

Bu Protokol, ilacın en büyük alıcısı olan devlete yapılan indirimle 2 katrilyonluk bir ek alan yaratacaktır. Protokol, devletin yıllık ortalama bir katrilyon lira civarında tasarruf etmesini sağlayacaktır.
